

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РЕПУБЛИЧКО ЈАВНО
ТУЖИЛАШТВО**

ул. Немањина бр. 22-26
11000 Београд

☎ Секретар: 011/3613-702
☎ Факс: 011/2645-286
✉ Е-пошта: kabinetrjt@rjt.gov.rs
Интернет: www.rjt.gov.rs

О бр 10/20
24.12.2020. год.
Београд

На основу члана 25 став 1 Закона о јавном тужилаштву Републике Србије издајем

ОПШТЕ ОБАВЕЗНО УПУТСТВО

I Ради постизања законитости, делотворности и једнообразности у поступању јавних тужилаштава у предметима кривичних дела којима је угрожена безбедност новинара и медијских радника, полазећи од елемената бића кривичног дела Угрожавање сигурности из чл. 138 ст. 3 Кривичног законика Републике Србије којима је одређена **кривично-правна заштита лица која обављају послове од јавног значаја у области информисања а у вези са пословима које обављају**, одређују се кривична дела која се могу претежно сматрати као подобна за угрожавање безбедности наведених лица:

Глава XIII – кривична дела против живота и тела

- Убиство из чл. 113;
- Тешко убиство из чл. 114 ст. 1 тач. 1, 2, 3, 5, 11 уз напомену да је ставом 1 тачка 8 инкриминисано лишење живота лица које обавља послове од јавног значаја у вези са пословима које то лице обавља (чланом 112 КЗ прописано је да се послом од јавног значаја сматра обављање професије или дужности која има повећани ризик за безбедност лица које га обавља, а односи се на занимања која су од значаја за јавно информисање, здравље људи, образовање, јавни превоз, правну и стручну помоћ пред судским и другим државним органима);
- Тешка телесна повреда из чл. 121 ст. 6 - инкриминисано наношење тешке телесне повреде или тешко нарушење здравља и лицу које обавља послове од јавног значаја;
- Лака телесна повреда из чл. 122 ст. 2;

- Учествовање у тучи из чл. 123 КЗ - уколико су учесници у тучи имали свест да је оштећени новинар;
- Угрожавање опасним оруђем при тући или свађи из чл. 124 КЗ - уколико су учесници у тучи или свађи имали свест да је оштећени новинар.

Глава XIV – кривична дела против слобода и права човека и грађанина

- Противправно лишење слободe из чл. 132;
- Отмица из чл. 134;
- Принуда из чл. 135;
- Изнуђивање исказа из чл. 136;
- Злостављање и мучење из чл. 137;
- Угрожавање сигурности из чл. 138 ст. 3 - инкриминисано угрожавање сигурности лица које обавља послове од јавног значаја у области информисања у вези са пословима које обавља;
- Прогањање из чл. 138а;
- Нарушавање неповредивости стана из чл. 139 ст. 2;
- Противзаконито претресање из чл. 140;
- Повреда тајности писма и других пошиљки из чл. 142 ст. 3;
- Неовлашћено прислушкивање и снимање из чл. 143 ст. 3;
- Неовлашћено фотографисање из чл. 144 ст. 2;
- Неовлашћено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка из чл. 145 ст. 2;
- Неовлашћено прикупљање личних података из чл. 146 ст. 3;
- Повреда слободe говора и јавног иступања из чл. 148;
- Спречавање штампања и растурања штампаних ствари и емитовање програма из чл. 149 ст. 3;
- Спречавање јавног скупа из чл. 151 ст. 2;
- Спречавање политичког, синдикалног и другог удруживања и деловања из чл. 152 ст. 2;

Глава XXV – кривична дела против опште сигурности људи и имовине

- Изазивање опште опасности из члана 278 КЗ;
- Неотклањање опасности из члана 285 КЗ – уколико је осумњичени знао да је кривично дело из члана 278 КЗ извршено на штету новинара;
- Тешка дела против опште сигурности из члана 288 КЗ.

Глава XXX – кривична дела против правосуђа

- Помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела из члана 333 КЗ – уколико је примарно кривично дело извршено на штету новинара;
- Кршење забране утврђене мером безбедности из члана 340а КЗ – уколико је мера безбедности Забрана приближавања и комуникације са оштећеним изречена окривљеном због извршеног кривичног дела на штету новинара, у вези са пословима које обавља.

Глава XXXI – кривична дела против јавног реда и мира

- Насилничко понашање из члана 344 КЗ;
- Насилничко понашање на спортској приредби или јавном скупу из члана 344а КЗ;
- Удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346 КЗ – ако је у вези са неким од кривичних дела којима се угрожава безбедност новинара;

- Израђивање и набављање оружја и средстава намењених за извршење кривичног дела из члана 347 КЗ;
- Учествовање у групи која изврши кривично дело из члана 349 КЗ.

II НАЛАЖЕ СЕ јавним тужилаштвима хитно поступање по кривичним пријавама за поменута кривична дела када су извршена на штету лица која обављају послове од јавног значаја у области информисања, у вези са пословима које обављају.

Јавни тужиоци су обавезни да у року од 24 часа од пријема кривичне пријаве или обавештења о извршеном кривичном делу формирају предмет и доделе га у рад обрађивачу предмета.

Обрађивач предмета је обавезан да у року од 48 часова од преузимања предмета предузме радње у складу са законом које обавезно обухватају и позивање оштећеног да приступи у јавно тужилаштво ради давања додатних информација у вези са предметним догађајем.

О свакој јавнотужилачкој и судској одлуци донетој у сваком предмету из ове области потребно је обавестити јавног тужиоца у матичном јавном тужилаштву и контакт тачку у надређеном јавном тужилаштву.

III НАЛАЖЕ СЕ апелационим, вишим и основним јавним тужилаштвима одређивање заменика јавног тужиоца као контакт тачке и примарног обрађивача предмета у коме се као оштећени јавља лице које обавља послове од јавног интереса у области информисања а у вези послова које обаља. Због обима посла јавни тужилац може одредити заменике јавног тужиоца који ће поступати као секундарни обрађивачи предмета.

Заменик јавног тужиоца који је одређен за контакт тачку се налази у сталној приправности у току које хитно поступа у раду у наведеним предметима, као и приликом координације са контакт тачкама у овој области које су одређене од стране Министарства унутрашњих послова и других надлежних државних органа.

Заменици јавних тужилаца који су одређени за контакт тачке у складу са законом и Споразумом о сарадњи између Републичког јавног тужилаштва и новинарских удружења и медијских асоцијација у вези подизања нивоа безбедности новинара, сарађују са овлашћеним контакт тачкама страна потписница Споразума.

Контакт подаци за одређеног заменика јавног тужиоца се достављају непосредно вишем јавном тужилаштву које формира листу контакт тачака на територији своје месне и стварне надлежности. Републичко јавно тужилаштво води евиденцију о свим контакт тачкама и њиховим подацима.

IV НАЛАЖЕ СЕ апелационим, вишим и основним јавним тужилаштвима вођење посебне евиденције у односу на наведена кривична дела када су извршена на штету лица која се баве пословима од јавног значаја у области јавног информисања у вези послова које обављају.

Посебном евиденцијом руководи заменик јавног тужиоца одређен за примарну контакт тачку. Заменик јавног тужиоца и јавни тужилац су одговорни за тачност података у евиденцији.

Посебне евиденције треба да садрже податке о оштећеном, информативном медију у коме је ангажован, кривичном делу, времену и месту извршења, предузетим радњама и донетим јавнотужилачким и судским одлукама.

Апелациона јавна тужилаштва су обавезна да Републичком јавном тужилаштву достављају збирне месечне извештаје о поступању у наведеним предметима подручних јавних тужилаштава најкасније до седмог дана у следећем месецу у односу на месец за који се доставља извештај.

V НАЛАЖЕ СЕ обрађивачима предмета да на спису предмета и на првом листу списка предмета (пропратни акт уз кривичну пријаву или кривична пријава или др.) црвеном бојом донесу наредбу о завођењу предмета у посебну евиденцију, након чега предмет одмах достављају писарници ради његовог евидентирања и приказивања у извештају за предметни период.

VI У случају непоступања по одредбама обавезног упутства надлежни јавни тужилац је дужан да испита основ за покретање дисциплинског поступка због чињења дисциплинског прекршаја из чл. 104 ст. 1 тч. 4 и 5 Закона о јавном тужилаштву.

О подношењу дисциплинске пријаве надлежни јавни тужилац је дужан да обавести Републичко јавно тужилаштво.

VII Издавањем овог Обавезног упутства престаје да важи Упутство Републичког јавног тужиоца А бр. 802/15 од 22.12.2015. године у делу који се односи на вођење посебних евиденција у односу на кривична дела учињена на штету лица која обављају послове од јавног значаја у области информисања, у вези са пословима које обављају и напада на интернет странице медија.

Републички јавни тужилац

Загорка Доловац